

Titel: Harry Potter og de vises sten

Tema: Fantasy, fantastisk fortælling, fanfiktion, fandom
Fag: Dansk
Målgruppe: 5. - 7. klasse

Spillefilm: 153 min., 2001, Warner Bros. Entertainment

Denne pædagogiske vejledning giver et bud på, hvordan eleverne ved hjælp af elevopgaver i *CFU-kapitelsæt* kan undersøge Harry Potter-universet og leve sig ind i universet, når de skriver fanfiktion og producerer fanart. Her er link til [Skriverammer](#), som kan stilladsere elevernes skriveproces, når de løser opgaverne i kapitelsættet.

Faglig relevans/kompetenceområder

Den pædagogiske vejledning lægger op til at arbejde med kompetenceområdet *fortolkning* i fase 1, hvor eleverne undersøger filmens univers og laver miljøbeskrivelse. Bagefter kommer kompetenceområdet *fremstilling* i spil i fase 2, hvor eleverne laver meddigtning, når de skriver univers-fanfiktion og fremstiller fanart.

Fortolkning/fremstilling efter 4. og 6. klassetrin (Fælles Mål)

- Eleven kan udtrykke sig kreativt og eksperimenterende
- Eleven har viden om ordforråd og sproglige valgmuligheder

- Eleven kan udarbejde multimodale tekster
- Eleven har viden om beskrivende og berettende fremstillingsformer

- Eleven kan udtrykke sin tekstforståelse gennem medskabelse af teksten
- Eleven har viden om metoder til medskabende arbejde

- Eleven kan udarbejde instruktioner og fagtekster

Ideer til undervisningen**Før I ser filmen**

Mange elever vil have set 'Harry Potter og de vises sten' eller læst bogen, inden I ser filmen i klassen. Tag afsæt i deres oplevelser og lav en fælles brainstorm, hvor de sætter ord på deres viden om Harry Potter-universet.

Fantasygenren

J. K. Rowling skrev fantasyromanen 'Harry Potter og de vises sten' i 2001, som er forlægget til filmen. Fantasy er en fantastisk fortælling, som har rødder i romantikken både i forhold til fortælleteknik og tankegods. Barndom, følelser og fantasi har en særlig status både i J. K. Rowlings og H. C. Andersens universer. Begge har også ladet sig inspirere af myter og folkeeventyr.

Med 'Hobitten' fra 1937 udviklede J. R. R. Tolkiens den fantastiske fortælling og genren

fantasy opstod. I al fantasy eksisterer en en fuldt beskrevet eventyrverden. I nogle universer eksisterer en parallelverden (fx 'Skammerens datter'), mens andre har en forbindelse til den virkelige verden (Fx 'Narnia'). I Harry Potter-universet er 'perron 9¾' den portal, som skaber direkte forbindelse mellem den virkelige verden og troldmandsverdenen. Det er også her, Harry møder Ron Weasley, som bliver den loyale bedsteven og *hjælper*. Ombord på Howarts-ekspressen møder Harry sin anden *hjælper* Hermione, den lidt emsige og flittige pige, som bliver sidste mand i det stærke trekløver.

Univers-fanfiktio

Inden eleverne går i gang med at skrive univers-fanfiktio (Fase 2: Fanfiktio) skal de undersøge universet i Harry Potter-filmen (Fase 1: Miljø). I univers-fanfiktio skriver og deler fans egne historier, hvor de digter videre på historie fra et kendt univers i populære bøger, film og tv-serier. Det gør det let at komme i gang med at skrive, fordi mange ting er givet på forhånd, men det kræver, at de kan afkode universets. At være tro mod universet er et must, og derfor er miljøbeskrivelse er umulig at komme uden om. Det vil fx virke utroværdigt, hvis der optræder en iPhone i en af elevernes beretninger 'Min første dag på Hogwarts'.

Harry Potter-Universet

I filmen færdes Harry i tre miljøer. Han vokser op i det moderne og genkendelige miljø hos familien Dursley. Han skaffer sine troldmandsfornødenheder i det victorianske Dickens-miljø i Dialonalstræde, og endelig møder han et middelaldermiljø på troldmandsskolen Hogwarts. I filmen fremstår troldmandsverdenen som normal, og den normale verden som unormal. Fortæl eleverne om fantasygenren og nævn de tre miljøer, inden I ser filmen.

Mens I ser filmen

Fase 1: Miljø

Se filmen i fællesskab, mens tre grupper holder øje med hvert sit miljø. En gruppe holder øje med markører, som indikerer realistisk hverdagsmiljø, en holder øje med tidsmarkører fra det victoriansk 1800-tals miljø, men den sidste gruppe leder efter middelalder-markører.

I gruppen kan de fx fordele følgende observationer mellem sig.

1. bygninger
2. beklædning
3. genstande
4. teknologi
5. væsner

Efter I ser film

Fase 1: Miljø (fortsat)

Vælg *CFU-kapitelsæt*, mens I afspiller filmen udvalgte klip. (pga. rettigheder kan du ikke låne filmen til eleverne). Lad de tre grupper gense hver deres klip, hvor de undersøge deres miljø og finde flere tidsmarkører, som de fremlægger for klassen.

CFU - Kapitelsæt (Fase 1: Miljø)

Fase 1: Miljøet i mugler-verdenen (gruppe 1)

Fase 1: Miljøet i Diagonalstræde (gruppe 2)

Fase 1: Miljøet på Hogwarts (gruppe 3)

Fase 2: Fanfiktion

I CFU-kapitelsættet finder eleverne også en række meddigtningsopgaver (Fase 2: Fanfiktion), hvor de gennem forskellige udtryksformer som skrift, tegning, kodning og video kan udtrykke sig på en kreativt og eksperimenterende måde.

Opgaverne i fase 2 er inspireret af fanfiktion, hvor fans skriver og deler egne historier eller fanart, som kan være tegninger eller videoer. Få mere info om fanfiktion på dr.dk/skole.

Skrivefællesskaber

Unge læse- og skriveglade kan gå på opdagelse blandt mere end 100.000 historier på det danske site 'Movellas' eller 'Wattpad', som har 70 millioner brugere fra hele verden. I disse fanfiktion-fora er der klare regler og roller. Man må ikke kede sin læser, med kedelig genfortælling, man skal være tro over for universet og give kærlig og konstruktiv kritik. Brugere kan indtage forskellige roller som henholdsvis: forfatter, betalæser (redaktør), kritiker og læser.

I kan fx lave jeres egen Harry Potter-blog på Skoletubes, hvor I deler jeres fanfiktion eller fanart og kommenterer på hinandens tekster.

"Alle, der er aktive med at læse og skrive fanfiktion, er i læringsprocesser (learners) og både læringsrollen og underviserrollen accepteres i den social kontekst, fanfictionsfællesskaber er", skriver medieekspert Anne Petersen i bogen 'Fankultur og fanfiktion'.

Her har en 6. årgang delt deres produkter på en fælles blog oprettet på skoleblogs.dk

Opgaverne i fase 2 knytter sig til forskellige scener i 'Harry Potter og de vises sten', hvor eleverne skal fremstille fanfiktion. De skal digte løs, men bruge både fiktions-, fag- og brugsteksternes koder. Læs om danskfagets tekster i "Dansk Faghæfte 2019" s. 32, som benytter terminologien æstetiske tekster, fag- og brugstekster. Stilladser elevernes tekstproduktion med [Skriverammer](#), som passer til opgaverne i kapitelsættet.

CFU-kapitelsæt (Fase 2: Fanfiktion)

1. *Lav en varedeklaration til tryllestav med tekst og billede, som informerer/beskriver (brugstekst)*
2. *Skriv en opskrift på en besværgelse, som instruerer (brugstekst)*
3. *Skriv fiktiv fagtekst om en drage, som beskriver (fagtekst)*
4. *Skriv et brev, som beretter om første dag på Hogwarts (æstetisk tekst)*
5. *Skriv en historie, som fortæller om usynlighedskappen (æstetisk tekst)*
6. *Programmer en fordelingshat på micro:bit (brugstekst)*

I det efterfølgende arbejde i med fanfiktion og fanart, kan I organisere jer på mange måder. Enten kan eleverne selv vælge opgaver, eller klassen kan løse den eller de samme opgaver.

Supplerende materialer

Dokumentaren 'Harry Potter - magiens historie': <http://mitcfu.dk/TV0000114607>
Hvad er folkeovertro, videnskab og fri fantasi i J. K. Rowlings univers?

DR Ultra 'NØRD - Fake et afhugget hoved': <http://mitcfu.dk/TV0000115568>
Få inspiration til at lave tricks med green screen.

Spillefilmen 'Oliver Twist' <http://mitcfu.dk/CFUFILM1070715>
Hvilke fællestræk har bylivet i Oliver Twist med miljøet i Diagonalstræde i Harry Potter?
Find tidsmarkører, som viser, at klippet skildrer et 1800-tals miljø. Se klip (28:11)

TV-udsendelse 'Community focus (1)': <http://kp.mitcfu.dk/TV0000107593> Brug CFU-kapitelsæt, og find det klip, hvor Harry Potter-fan fortæller om sit fanfællesskab 'Dumbledors Army', og hvordan en passion for Harry Potter-universet har skabt venskaber.